
Woody Allen -en introduktion

Ib Lindberg

Still/Diane Keaton og Woody Allen i den smukt afrundede slutscene i »Mig og Bogart«, der parafraserer slutscenen i Michael Curtiz' »Casablanca«.

Woody Allen er tilsyneladende en omdebatteret skikkelse. Hvis man opsøger anmeldelser af hans gamle film, finder man, at de rangerer lige fra det hysterisk begejstrede til det totalt affærdigende, og det er kun meget få, der ligger midt imellem. Resultatet er derfor blevet – som det så ofte sker med komikere – at kritikere og publikum har et helt kategorisk forhold til Allen, og kun meget få har forsøgt at udtrykke sig i objektive vendinger om manden og hans arbejde. Allen selv indbyder heller ikke til saglige vurderinger, men forsøger hver gang han får lejlighed til at udtale sig at opretholde et Groucho Marx-billede af sig selv som den uforbederlige vittige hund, der drejer enhver situation til en joke. (Adspurgt om sit første ægteskabs forlis svarede han: »Vi overvejede, om vi skulle tage en ferie sammen, eller om vi skulle lade os skille. Vi konkluderede, at en tur til Bermuda er overstået på to uger, men en skilsmisse er noget, man har resten af sit liv.« Og så videre i samme stil).

I betragtning af det omdømme, Woody Allen efterhånden har fået i USA, er det forbløffende, at hans film er så ukendte herhjemme. Imidlertid er hans humor så fast forankret i amerikanske forhold, at mange af vittighederne ville gå henover hovedet på et europæisk publikum. Kun »What's New, Pussycat?« (»Hvad nyt, Pussycat?«, 1965) har været vist i danske biografer, og nu kommer altså »Play It Again, Sam« (»Mig og Bogart«) og »Everything You Always Wanted to Know about Sex* But Were Afraid to Ask«, hans to seneste film.

Allen er efterhånden i slutningen af 30'erne og har arbejdet i amerikansk show biz i mange år med de særeste ting. Han begyndte sin karriere som vits-mager for TV-stjerner og forsynede bl. a. Pat Boone med de jokes, han fyrede af i sine TV-shows. Efter en halv snes års baggrundsarbejde debuterede han i 1961 selv som natklubstjerne, og da folk først havde vænnet sig til hans form, slog han også an og underholdt på en række af USAs dyreste natklubber med sine morsomheder (»Min kone, Harlene, er fantastisk barnlig. En gang da jeg lå i badekarret, kom hun ind, og helt uden grund sænkede hun mine skibe«).

Imidlertid fandt den nu afdøde producer Charles Feldman ud af, at Allens humor måtte kunne bruges i en film, og han fik ham til at lave manuskriptet til »What's New, Pussycat?« Filmen blev optaget i Paris, instrueret af den engelske Clive Donner, og Allen havde selv en hovedrolle i filmen – sammen med bl. a. Peter O'Toole, Romy Schneider, Peter Sellers, Paula Prentiss, Capucine og Ursula Andress.

Filmens modtagelse var blandet. Woody Allen syntes

selv, den var rædselsfuld. I det svenske tidsskrift »Chaplin« skrev man, at filmen »betegnede et stort fremskridt for den sofistikerede komedie«, og Torsten Manns kastede sig ud i en længere analyse af filmens erotiske motiver, uden dog på noget tidspunkt at komme ind på, at det var Woody Allen, der var ansvarlig for manuskriptet. Clive Donner høstede hele æren. Først ved at se flere af Woody Allens film bliver det imidlertid tydeligt, hvem der er den virkelige auteur bag »Pussycat«.

Mange af de samme temaer og tendenser, der gennemsyrrer denne film, genfindes i »Play It Again, Sam«, der også er instrueret af en »fremmed« instruktør (Herbert Ross), men stadigvæk efter manuskript af Allen og med ham i næsten samme rolle.

Filmen blev under alle omstændigheder en stor succes, så Woody Allen fik mulighed for at arbejde videre indenfor branchen. Imidlertid var han også begyndt at skrive småhistorier til en række blade, først og fremmest »The New Yorker«. De var, som alt andet han har lavet, mere pasticher end egentlig original humor. Så fulgte hans første skuespil, »Don't Drink the Water«, en historie om en amerikansk gennemsnitsfamilie, der er på rejse i Østeuropa, og som selvfølgelig bliver taget for spioner. Stykket blev filmatiseret i 1969 af Howard Morris, med Estelle Parsons og Jackie Gleason i hovedrollerne.

Allen spillede også en lille rolle i »Casino Royale«, før han lavede sin anden film, »What's Up, Tiger Lily?«, der i hele sin facon må være typisk for Allens form for humor. Filmen er oprindeligt et tredierangs Toho-agentværk, der beretter en vildt usandsynlig historie om en japansk James Bond og hans eventyr. »American International« har derefter købt filmen af Toho og overladt den til Woody Allen, der delvis har klippet den om, optaget nogle nye scener med sig selv og først og fremmest lagt et helt nyt lydband på filmen.

Filmen blev i det store og hele forbigået i tavshed, selv om et par enkelte kritikere fandt den morsom. Original har man i alle tilfælde næppe kunnet kalde den, al den stund den helt lægger sig på linie med halvdelen af de »Late Late Shows«, der i eftersynkroniseret udgave sendes ud over hundredevis af amerikanske TV-stationer ved midnatstid. Og de fleste anmeldere er enige om, at selv om spøgen er god, så kan den dog ikke bære de 80 minutter, filmen varer.

Det tekniske arbejde med de to første film synes at have givet Allen så grundig indsigt i processen, at han valgte at blive sin egen instruktør i sin tredje film, »Take the Money and Run«, der er en parodi på alle de Hollywood-fængselsfilm, man kan komme i tanker om, fra »I'm a Fugitive from a Chain Gang« via »Lænken« til »Cool Hand Luke« (Allen flygter fra fængslet, lænket sammen med fem andre fanger). Filmen er desuden fortalt i en mosaik-stil à la »Citizen Kane« med brug af bl. a. uge-revistof og fake-interviewsekvenser.

Allens trofaste fan-skare var i den syvende himmel, men mere besindige kritikere, der ikke var blinde for filmens morskab, mente nok, den ville være lykkedes bedre, hvis Allen ikke havde påtaget sig instruktionen, udover at han også spillede hovedrollen. Dette hindrede dog ikke, at »Take the Money and Run« blev en ny kommerciel succes for Allen, og han fulgte den hurtigt op med endnu en film, »Bananas«, en stærkt Marx Brothers-påvirket farce om revolutioner og andet halløj i en mellemamerikansk bananrepublik. Allen optræder i denne film bl. a. i Fidel Castro-antræk og bliver ved sin tilbagekomst til USA selvfølgelig anklaget for landsforræderi. Ingen ringere end Edgar J.

Hoover føres som vidne mod ham, ganske vist forklædt som negerkvinde . . .

Filmen synes at være det mest surrealistiske værk fra Woody Allens hånd, hans endelige hommage til sin store inspirator, Groucho Marx, der i øvrigt højlydt har erklæret sig for Allen-fan. Men filmen rummer også pasticher på Bergman, som allerede nogle år tidligere havde inspireret Allen til en TV-sketch, »Death Knocks«, en omskrivning af »Det syvende segl«, hvor døden og korsfareren ganske vist ikke spiller skak, men rummy!

Efter »Bananas« skrev Woody Allen et nyt skuespil til Broadway, »Play It Again, Sam«, som han også selv spillede hovedrollen i. Dette skuespil er nu blevet filmatiseret med Herbert Ross (»Farvel, Mr. Chips«, »Uglen og missekatten«) som instruktør. Denne film er en hyldest til og en parodi på den anden halvdel af de film, der sendes som »Late Late Shows« på de amerikanske TV-stationer, nemlig 30'ernes og 40'ernes gangster-melodramer, og mere specielt, Humphrey Bogarts film. Derom mere siden. Allens foreløbig sidste film, »Everything You Always Wanted to Know about Sex* But Were Afraid to Ask«, er også instrueret af ham selv. Det er en episodefilm, hvor Allen i højere grad end tidligere forsøger at visualisere sin humor; og som nok er mest typisk for ham ved sit emne. Sex er en meget vigtig bestanddel af det Woody Allen'ske univers, og i en vis forstand er hans film ret spændende sædeskildringer netop ved at være meget modebevidste i deres erotiske sprog.

Dette er imidlertid kun ét af de mange gennemgående træk ved Woody Allens værk, så vidt det nu er muligt at bedømme det herfra, hvor jeg sidder.

Da Allen nu er komiker, er det nærliggende at forsøge at beskrive ham ved hjælp af andre komikere. I et interview bekender han sin kærlighed til Chaplin, Keaton, Marx Brothers og W. C. Fields, men hvem gør i øvrigt ikke det? Det er helt tydeligt, at han ligger de to sidstnævnte langt nærmere end de to første. Tydeligt, fordi Allens komik i første række er verbal, men også fordi det univers han skaber i sine film (og andre udgydelser) er moderne, realistisk og destruktivt, helt uden den eventyrets lethed, der hviler over Chaplins og Keatons film, selv når eventyret får en moderne drejning som i »Moderne Tider«.

Når tilstandene er så langt fra at være ideelle, hænger det selvfølgelig også sammen med den figur, Allen i alle tilfælde skaber til og ud fra sig selv. Han er ikke blot den fødte taber (som f. eks. Gøg og Gokke), men han kæmper sin kamp til ende – efter at have skubbet sine pessimistiske overvejelser til side – på vilkår, der er lige så grusomme som omverdenens. Han nærmer sig ikke sine antagonisters uskyldshent, men vrængende, på samme måde som Jerry Lewis efterhånden er kommet til det. Derved bliver hans komedier også – hvor mangelfulde de end kan synes i sammenligning med fortidens store traditioner – ret præcise billeder på det samfund, vi lever i lige nu, og der er næppe tvivl om, at de om 30-40 år vil have mere at sige sociologer end en ny generation af biografgængere. Det mærkes allerede nu, at en film som »Pussycat« læner sig op ad nogle modefænomener, der allerede er passé, men som selvfølgelig er så friske i erindringen, at filmen stadigvæk er morsom.

Da filmene i alle deres detaljer er så døgnaktuelle, kræver de også, at man – for at opnå det fulde udbytte af dem – så at sige er Woody Allens siamesiske tvilling. På samme måde som »Pussycat« har været underkastet grundige analyser, kan »Play It Again, Sam« analyseres sønder og sammen, hvis éns referencerammer ellers er brede

nok. Filmene bliver film-narkomanernes eldorado, når det drejer sig om at finde de fleste hentydninger til dette eller hint fænomen, og da ikke mindst til andre film.

Sex er – som tidligere sagt – et vigtigt element i Woody Allens univers. »Pussycat« opererer overlegent med alle dybdepsykologiens seksualsembler, samtidig med at filmen på overfladen er en eksalteret erotisk runddans, hvor de fleste typer af erotiske variationer og kombinationer findes. Filmen handler en hel del om »pussy«, men denne monomani er drevet endnu videre i »Play It Again, Sam«.

Woody Allen spiller hér en stakkels frustreret filmmand, hvis kone forlader ham, fordi han aldrig er hjemme, men altid sidder i en biograf og glør. Et par gode venner, et ægtepar, forsøger så at hjælpe fyren ud over det mindreværds-kompleks, han har erhvervet sig – både ved at blive forladt af konen og ved at se for mange Bogart-film. Hele den centrale del af filmen bliver derfor en endeløs, frustreret jagt efter damer, og frustrationen ligger netop i, at Allen efter de første par fiaskoer ikke længere er så interesseret i damerne, som han er i »pussy«, ganske som de to fyre i »Kødets lyst«. Men selv med en »nothing-but-pussy«-pige (spillet af Viva Superstar) slår det fejl. Der er derefter kun den – nærliggende – udvej tilbage at forelske sig i vennens kone.

Filmens titel, »Play It Again, Sam«, hentyder selvfølgelig direkte til Michael Curtiz' klassiske melodrama, tidens kitschfavorit, »Casablanca«, og Humphrey Bogart optræder såmænd selv i en af hovedrollerne i Allens film, hvad der da også røbes i filmens danske titel, »Mig og Bogart«.

Ved på den måde at spænde sin historie ud med en række intellektuelle associationer til den ene side og en række jordnære satirer til den anden side, forsøger Woody Allen at balancere sin film hen ad den samme tynde line, som studenterspex og revy-collager ofte gør. Grundholdningen er da også den samme i Allens film og i Kirsten Stenbæks, men Allens satire forekommer mig – som tidligere sagt – at være langt solidere plantet i samtiden, og hans film har unægtelig knapt så meget revypræg som Stenbæks.

Det samme element af skingrende vanvid, man støder på hos den tidlige Jerry Lewis, hjemsøger også Woody Allen og gør ofte hans scener til one-man-shows, hvad der nok kan hjælpe med til at uddybe billedet af hans person, men som aldrig hjælper filmenes meget anekdotiske handling på vej. Selv om både »Pussycat« og »Play It Again, Sam« i mine øjne er vellykkede komedier – måske mest set i sammenhæng med tidens knaphed på dette felt – må jeg indrømme, at filmene for ofte bremser op i ret stillestående, ligegyldige passager, blot for at give Allen lejlighed til at fyre én god vittighed af. Dette præger måske i højere grad »Pussycat« end »Play It Again, Sam«, men til gengæld var der ikke så langt mellem vittighederne i den tidligere film, som der er i denne seneste. »Play It Again, Sam« står til gengæld stærkere ved at have koncentreret sin handling omkring ét menneskes genvordigheder, hvor »Pussycat« i bedste bredt malende romanstil via et stort persongalleri var mere forhippet på at give et billede af en hel tidsalder, eller en række modefænomener, om man vil.

Hvad der yderligere tjener til begge films ære, er deres smukt afrundede slutninger. Buster Keaton kunne koncen-

Stills/Øverst Woody Allen og Daliah Lavi i scene fra »Casino Royale«, der under scenen fra »What's New, Pussycat?«, »Bananas« og »Everything You Always Wanted to Know About Sex* But Were Afraid to Ask«.

trere en hel film omkring én situation, der derefter varieres i det uendelige. Men han fandt aldrig ud af at afslutte sine historier med samme elegance, som de i øvrigt blev fortalt. Woody Allen kan have svært ved at koncentrere sine historier tilstrækkeligt, og hans variationer flyver ofte til alle verdenshjørner. Men hans film er smukt afrundede, og slutningen i »Play It Again, Sam« er et kup.

Desuden er Allens film visuelt meget smukke. Jeg har tidligere nævnt, at visuelle gags ikke var hans force, men at morskaben som oftest er rent verbal. Denne betragtning gælder stadigvæk, selv om der tydeligvis er tale om en skærpelse af hans visuelle fornemmelse fra »Pussycat« og til nu. Det er i øvrigt netop dette forhold, der tydeligst adskiller Woody Allens humor fra f. eks. Jerry Lewis'. Allens wise-cracks contra Lewis' sight-gags. Jerry Lewis har i øvrigt for et par år siden luftet den tanke at instruere en film efter et Allen-manuskript. Kombinationen kan blive lige så umage som Murnau-Flaherty, men hvis de i øvrigt kunne supplere hinanden på den rigtige måde, måtte resultatet blive formidabelt. Men gags er selvfølgelig ikke alt i en film, heller ikke en komedie af Woody Allen-slagens, og selv om billedsiden ikke bidrager så voldsomt til morskaben, så er den i alle tilfælde løst meget smukt i både »Pussycat« og »Play It Again, Sam«.

Hvor »Pussycat« tager sit satiriske udgangspunkt i Jugend-renæssancen og freudianismen, harcellerer »Tiger Lily« over agent-film, »Take the Money ...« over fængselsfilm og »samfundets tabere«, »Bananas« over tidens pseudo-revolutionære og amerikansk agent-væsen og »Play It Again, Sam« over Bogartfilm-hysteriet. Men denne side af satiren er gjort med kærlighed. Den stakkels forladte filmflipper står naturligvis i kontakt med Bogart, der *in person* – en glimrende dobbeltgænger – dukker op på alle mulige tidspunkter i løbet af filmen og forsøger at gelejde sin trofaste fan på vej med hans mangfoldige og altid umulige damer. Man er ikke et sekund i tvivl om, at Woody Allen selv er Bogart-buff, og der bliver da også alt andet end peget fingre af »Casablanca«. Filmens slutscene, der er en tro kopi på »Casablanca«s slutning (som filmen i øvrigt starter med) er virkelig et mesterstykke fra Allens hånd.

Men dette medfører imidlertid et andet forbehold overfor Woody Allens specielle form for humor, nemlig det at den praktisk taget altid har pastichens form. Pasticher er ganske vist en helt legal form for kunst, selv om Hemingway mener, at det er den frustrerede kunstners sidste tilflugtssted, og for Woody Allen synes det – i alle tilfælde i filmene op til »Everything You Always Wanted to Know about Sex« – at være den eneste mulige ramme, han kan anbringe sin satire i. Satiren på sin side er til gengæld kun indrammet af Allen selv, slynget ud til højre og venstre, efter aspirin-narkomani, orgasme-hysteri (»Gad vidst, om hun havde en orgasme i de to år, vi var gift, eller om hun bare forstillede sig den gang«), moderne lyrik (Paula Prentiss' digt i »Pussycat«: »Who killed Charlie Parker? You did, you rat!«), og hele den faste stok af amerikanske vitser bliver taget op og pudset af (»Havde du ikke en aftale med en pige i aften?« »Hun kunne ikke. Det var en eller anden slags polsk helligdag«).

Allens virkelige force ligger i en enorm følsomhed overfor tidens modetænomener, som han spidder, og det er typisk, at han i sin nyeste film, »Everything You Always

Stills/Tre scener fra »Mig og Bogart«;
 øverst Woody Allen og Mari Fletcher med
 Jerry Lacys »Bogart« i baggrunden;
 derunder Woody Allen og Diane Keaton.

Wanted to Know about Sex», flytter sin interesse fra vort seksuelle adfærdsmønster – som han tidligere har beskæftiget sig så indgående med – til en analyse af de rent kliniske seksuelle processer.

På et udvendigt plan er Woody Allen blevet samtids-historiker, der via sin kunst kæmper for at slide sig vej ud af sin samtids forbandelser, men som samtidig er så umådelig fascineret af dem, at han inderst inde elsker både TV-middage, supermarkeder og telefoner. Woody Allen er frustreret, netop fordi han er tilpasset omgivelserne og er i deres vold.

■ HVA' NYT, PUSSYCAT?

What's New, Pussycat?/Quoi de neuf, Pussycat? USA/Frankrig 1965. **Dist:** United Artists. **P-selskab:** Famous Artists Productions/Famartists Productions S. A. **Ex-P:** John C. Shepridge. **P:** Charles K. Feldman. **As-P:** Richard Sylbert. **P-leder:** Henri Jaquillard. **I-leder:** Paul Lemaire. **Instr:** Clive Donner. **2nd unit-instr:** Richard Talmadge. **Instr-ass:** Enrico Isacco. **Manus:** Woody Allen. **Foto:** Jean Badal. **2nd unit-foto:** Henri Persin. **Kamera:** Philippe Brun. **Farve:** Technicolor. **Klip:** Fergus McDonnell. **Ark:** Jacques Saulnier. **Dekor:** Charles Mérangel. **Kost:** Gladys De Segonzac, Mia Fossagrives, Vicki Tiel. **Sp-E:** Bob MacDonald. **Dir:** Charles Blackwell. **Komp:** Burt Bacharach. **Musikbånd:** Dino Di Campo. **Sange:** »Pussy Cat« sunget af Tom Jones; »Here I Am« sunget af Dionne Warwick; »Little Red Book« sunget af Paul Jones, alle komponeret af Burt Bacharach og skrevet af Hal David. **Tone:** William-Robert Sivel, Antoine Petitjeans, Jacques Gerardot, Hugh Strain. **Makeup:** Charles Parker. **Frisurer:** Jacqueline Juillard. **Medv:** Peter Sellers (Dr. Fritz Fassbender), Peter O'Toole (Michael James), Romy Schneider (Carole Werner), Capucine (Renée LeFebvre), Paula Prentiss (Liz), Woody Allen (Victor Shkapopolis), Ursula Andress (Rita), Howard Vernon (Lægen), Edra Gale (Anna Fassbender), Catherine Schaaek (Jacqueline), Jess Hahn (Jerry Werner), Eleanor Hirt (Sylvia Werner), Nicole Karen (Tempest O'Brien), Jean Paredes (Marcel), Michel Subor (Philippe), Jacqueline Foug (Charlotte), Robert Rollis (Kunde hos biludlejer), Daniel Emilfork (Tankpasser), Louis Falavigna (Jean), Jacques Balutin (Etienne), Annette Poivre (Emma), Barbara Somers (Miss Marx), Marion Conrad (1. stripper), Maggie Wright (2. stripper), Sabine Sun (Sygeplejerske), Jean-Yves Autrey, Pascal Wolf, Nadine Papin (Fassbenders børn), Tanya Lopert (Miss Lewis), Colin Drake (Durell), Norbert Terry (Kelly), F. Medard (Nash), Gordon Felio (Tyk mand), Louise Lasser (Fassbenders klient), Françoise Hardy (Sekretæren), Douking (Concierge), Richard Saint-Bris, Richard Burton. **Længde:** 108 min., 2970 m. **Censur:** Gul. **Udl:** United Artists. **Prem:** Kinopalæet 8.9.65.

Interiørcener indspillet i Boulogne-Billancourt studierne, eksteriørcener optaget i Paris og omegn.

■ WHAT'S UP, TIGER LILY?

USA 1966. **Dist:** American International Pictures. **P-selskab:** Henry G. Saperstein-Reuben Bercovitch. **Ex-P:** Henry G. Saperstein. **As-P:** Woody Allen. **Instr:** Woody Allen, Senkichi Taniguchi. **Manus:** Woody Allen, Frank Buxton, Len Maxwell, Louise Lasser, Mickey Rose, Julie Bennett, Bryna Wilson. **Foto:** Kazuo Yamada. **Klip:** Richard Krown. **Musik:** komponeret og spillet af The Lovin' Spoonful. **Sange:** »What's Up, Tiger Lily?«, »Pow«, »Introduction to Flick«, »Grey Prison Blues«, »Pow Revisited«, »Unconscious Minuet«, »Response«, »A Cool Million«, »Speakin' of Spoken«, »Lookin' to Spy«, »Phil's Love Theme« og »Fishin' Blues«. **Fortekst-animering:** Murakami-Wolf/Phil Norman. **Medv:** Tatsuya Mihashi (Phil Moscovitz), Mie Hana (Terri Yaki), Akiko Wakabayashi (Suki Yaki), Tadao Nakamaru (Wong), Susumu Kurobe (Wing Fat) samt The Lovin' Spoonful, China Lee og Woody Allen.

»What's Up, Tiger Lily?« er en stærkt omredigeret version af den japanske film »Kizino Kizi«, produceret af Toho i 1964. Henry G. Saperstein gav derefter Woody Allen frie hænder til at bruge den japanske film som basis for en parodi på agentfilmgenren, hvorefter Allen fjernede det gamle lydband og tilføjede sit eget. Der blev også tilføjet nye scener, og filmen igennem fungerer Woody Allen som fortæller, der kommenterer den utrolige historie.

■ JAMES BOND 007 – CASINO ROYALE

Casino Royale. England 1967. **Dist:** Columbia. **P-selskab:** Famous Artists Productions. **P:** Charles K. Feldman, Jerry Bresler. **As-P:** John Dark. **P-ledere:** Douglas Peirce, John Merriman, Barrie Melrose. **Instr:** John Huston, Ken Hughes, Val Guest, Robert Parrish, Joe McGrath. **2nd unit-instr:** Richard Talmadge, Anthony Squire. **Instr-ass:** Roy Baird, John Stoneman, Carl Mannin. ***Manus:** Wolf Mankowitz, John Law, Michael Sayers. **Efter:** roman af Ian Fleming. **Foto:** Jack Hildyard. **Supplerende foto:** John Wilcox, Nicolas Roeg. **Sp-foto-E:** Les Bowie. **Farve:** Technicolor. **Format:** Panavision. **Klip:** Bill Lenny. **Montage-E/Fortekster:** Richard Williams. **P-tegn:** Michael Stringer. **Ark:** John Howell, Ivor Beddoes, Lionel Couch. **Dekor:** Terence Morgan. **Kost:** Julie Harris, Bernams of London (for: Ursula Andress, Joanna Pettet). **Komp/Dir:** Burt Bacharach. **Sang:** »The Look of Love« af Burt Bacharach (musik) & Hal David (tekst), sunget af Dusty Springfield. **Titeltema:** spillet af Herb Alpert and the Tijuana Brass. **Tone:** John W. Mitchell, Sash Fisher, Bob Jones, Dick Langford, Chris Greenham. **Koreo:** Tutta Lewkow. **Sp-E:** Cliff Richardson. **Makeup:** Neville Smallwood, John O'Gorman. **Frisurer:** Joan Smallwood. **Medv:** David Niven (Sir James Bond), Peter Sellers (Evelyn Tremble/007), Ursula Andress (Vesper Lynd/007), Orson Welles (Le Chiffre), Joanna Pettet (Mata Bond), Daliah Lavi (»Bevarener«/007), Woody Allen (Jimmy Bond/Dr. Noah), Terence Cooper (Cooper/007), Barbara Bouchet (Moneypenny), Deborah Kerr (Lady Fiona/Agent Mimi), William Holden (Ransome), Charles Boyer (Le Grand), John Huston (McTarry/M), Kurt Kasznar (Smemov), George Raft (George Raft), Jean-Paul Belmondo (Fransk legionær), Peter O'Toole (Skotsk sækkepibebærer), Angela Scoular (Buttercup), Gabriella Licudi (Eliza), Tracey Crisp (Heather), Elaine Taylor (Peg), Jackie Bisset (Miss Goodhighs), Alexandra Bastedo (Meg), Anna Quayle (Frau Hofner), Stirling Moss (Chauffør), Derek Nimmo (Hadley), Ronnie Corbett (Polo), Colin Gordon (Casinochef), Bernard Cribbins (Hyrevogtschauffør), Tracy Reed (Fang-leder), John Bluthal (Dørvogter/M 1.5.), Geoffrey Bayldon (»Q«), John Wells (Hans assistent), Duncan MacRae (Politiinspektør Mathis), Graham Stark (Kasserer), Chic Murray (Chic), Jonathan Routh (John), Richard Wattis (Engelsk officer), Vladék

Sheybal (Repræsentant for Le Chiffre), Percy Herbert (1. sækkepibebærer), Penny Riley (Kontrol-pige), Jeanne Roland (Vagtkaptajn). **Længde:** 131 min., 3500 m. **Censur:** Grøn. **Udl:** Columbia. **Prem:** World Cinema 21.12.67.

Interiørcener indspillet i Shepperton-studierne, eksteriørcener optaget i Frankrig, Irland og England.

* Ukrediteret har Woody Allen skrevet i hvert fald sin egen dialog.

■ TAKE THE MONEY AND RUN

USA 1969. **Dist:** Cinerama Releasing Organization. **P-selskab:** Palomar Pictures for American Broadcasting Company. **Ex-P:** Sidney Glazier. **P:** Charles H. Joffe. **As-P/P-leder:** Jack Grossberg. **Instr:** Woody Allen. **Instr-ass:** Louis A. Stroller. **Manus:** Woody Allen, Mickey Rose. **Foto:** Lester Shorr. **Farve:** Technicolor. **Klip:** Ralph Rosenbloom (Sup), James T. Heckert, Ron Kadish, Paul Jordan. **Ark:** Fred Harpman. **Dekor:** Marvin March. **Kost:** Erick M. Hjemvik. **Komp:** Marvin Hamlisch. **Dir:** Kermit Levinsky. **Musik-sup:** Felix Giglio. **Tone:** Bud Alper, Richard Vorisek. **Sp-E:** A. D. Flowers. **Makeup:** Stanley R. Dufford. **Medv:** Woody Allen (Virgil Starkwell), Janet Margolin (Louise), Marcel Hillaire (Fritz), Jacquelyn Hyde (Miss Blaire), Lonny Chapman (Jake), Jan Merlin (Al), James Anderson (Fangevogter), Howard Storm (Fred), Mark Gordon (Vince), Micil Murphy (Frank), Minnow Moskowitz (Joe Agneta), Nate Jacobson (Dommeren), Grace Bauer (Landsmandskone), Ethel Sokolow (Mor Starkwell), Henry Leff (Far Starkwell), Don Frazier (Psykater), Mike O'Dowd (Michael Sullivan), Jackson Beck (Fortælleren). **Længde:** 85 min.

Eksteriørcener indspillet i San Francisco.

■ BANANAS

Arb.titel: El Weirdo. USA 1971. **Dist:** United Artists. **P-selskab:** Rollins-Joffe Productions, Inc. **Ex-P:** Charles H. Joffe. **P:** Jack Grossberg. **As-P:** Ralph Rosenbloom. **P-leder:** Morton Gorowitz. **Eksteriørcener:** William Eustace. **P-ass:** Henry Polonsky, Axel Anderson, Manolon Villamil, Antonio Encarnacion. **Instr:** Woody Allen/Personlig ass: Howard Storm. **Instr-ass:** Fred T. Gallo. **Manus:** Woody Allen, Mickey Rose. **Foto:** Andrew M. Costikyan. **Farve:** DeLuxe. **Klip:** Ralph Rosenbloom (Sup), Ron Kalish/Ass: Susan Behr. **P-tegn:** Ed Wittstein. **Konstruktion:** Merle Eckert. **Dekor:** Herbert F. Mulligan. **Kost:** Gene Coffin, Martin D. Gaitman. **Musik-sup:** Felix Giglio. **Komp:** Marvin Hamlisch. **Arr:** Ralph Burns. **Vokal-sup:** Jerry Graff. **Sange:** »Quiero la Noche« af Marvin Hamlisch, sunget af Yomo Toro Trioen; »Cause I Believe in Loving« af Marvin Hamlisch (musik) & Howard Lieblich (tekst), sunget af Jake Holmes. **Musikbånd/Lyd-E:** John Strauss. **Tone:** Nathan Boxer, James J. Sabat, Al Gramaglia. **Sp-E:** Don B. Courtney. **Makeup:** Guy Del Russo. **Fortekster:** Norman Gorbaty. **Rollebesættelse:** Vicky Hernandez. **Medv:** Woody Allen (Fielding Mellish), Louise Lasser (Nancy), Carlos Montalban (General Emilio Vargas), Natividad Abascal (Yolanda), Jacobo Morales (Esposito), Miguel Suarez (Luis), David Ortiz (Sanchez), Rene Enriquez (Diaz), Jack Axelrod (Arroyo), Howard Cosell (Howard Cosell), Roger Grimsby (Roger Grimsby), Don Dunphy (Don Dunphy), Charlotte Rae (Mrs. Mellish), Stanley Ackerman (Dr. Mellish), Dan Frazer (Præst), Martha Greenhouse (Dr. Feigen), Axel Anderson (Torteret mand), Tigre Perez (Perez), Baron De Beer (Engelsk ambassadør), Arthur Hughes (Dommer), John Braden (Anklager), Ted Chapman (Politibetjent), Dorthi Fox (J. Edgar Hoover), Dagne Crane (Sharon), Ed Barth (Paul), Nicholas Saunders (Douglas), Conrad Bain (Semple), Eulogio Peraza (Tolken), Norman Evans (Senator), Robert O'Connell, Robert Dudley (FBI mænd), Marilyn Hengst (Norma), Ed Crowley (Sikkerhedsvagt), Beeson Carroll (Sikkerhedsvagt), Allen Garfield (Mand på kors), Princess Fatosh (»Slangebidsdame«), Dick Callinan (Mand i TV-cigaretreklame). **Længde:** 82 min.

■ MIG OG BOGART

Play It Again, Sam. USA 1972. **Dist:** Paramount. **P-selskab:** APJAC Productions, Inc./Rollins-Joffe Productions, Inc. **Ex-P:** Charles H. Joffe. **P:** Arthur P. Jacobs. **As-P:** Frank Capra, Jr. **P-sup:** Roger H. Rothstein. **Instr:** Herbert Ross. **Instr-ass:** William Gerrity. **Manus:** Woody Allen. **Efter:** eget skuespil (1969). **Foto:** Owen Roizman. **Farve:** Technicolor. **Sp-foto-kons:** Keith Smith. **Stills:** Orlando. **Klip:** Marion Rothman. **P-tegn:** Ed Wittstein. **Dekor:** Doug Von Koss. **Kost:** Anna Hill Johnstone. **Musik:** Billy Goldenberg. **Supplerende musik:** »Blues for Allan Felix« af Oscar Peterson, spillet af the Oscar Peterson Trio; »As Time Goes By« af Herman Hupfeld, sunget af Dooley Wilson (fra filmen »Casablanca«) samt incidentalmusik af Max Steiner (fra »Casablanca«). **Tone:** Richard Pietschmann, David Dockendorf. **Frisurer:** Patricia D. Abbott. **Makeup:** Stanley R. Dufford. **Medv:** Woody Allen (Allan Felix), Diane Keaton (Linda), Tony Roberts (Dick), Jerry Lacy (Humphrey Bogart), Susan Anspach (Nancy), Allan Felix eks-kone), Jennifer Salt (Sharon), Joy Bang (Julie), Viva (Jennifer), Mari Fletcher (»Drømme-Sharon«), Diana Davila (Pigen på kunstmuseet), Suzanne Zenor (Pigen på diskoteket), Michael Green (1. bisse), Ted Markland (2. bisse). **Længde:** 86 min., 2355 m. **Censur:** Rød. **Udl:** C.I.C. **Prem:** Dagmar 3.2.73.

Filmen er indspillet i sommeren 1971, med eksteriørcener optaget i San Francisco. Der forekommer i filmen klip fra »Casablanca« (Michael Curtiz, 1942).

■ EVERYTHING YOU ALWAYS WANTED TO KNOW ABOUT SEX BUT WERE AFRAID TO ASK

USA 1972. **Dist:** United Artists. **P-selskab:** Rollins-Joffe Productions, Inc./Brodsky-Gould Productions, Inc. **Ex-P:** Jack Brodsky. **P:** Charles H. Joffe. **As-P:** Jack Grossberg. **Eksteriørcener:** Brian Frankish. **P-ass:** Henry Polonsky, Howard Storm, Tony Encarnacion, Joel Marrow. **Instr/Manus:** Woody Allen. **Efter:** bog af Dr. David Reuben. **Instr-ass:** Fred T. Gallo, Terry M. Carr. **Foto:** David M. Walsh. **Kamera:** Wilbur Gossman. **Farve:** DeLuxe. **Klip:** James T. Heckert (Sup), Eric Albertson/Ass: Jonathan Bernstein. **P-tegn:** Dale Hennesy. **Konstruktion:** Wallace Graham. **Dekor:** Marvin March. **Rekvist:** Barry Bedig. **Kost:** Arnold M. Lipin, G. Fern Weber. **Komp/Dir:** Mundell Lowe. **Musik-optagelse:** Phil Ramone. **Tone:** Jack Solomon, Al Gramaglia, John Strauss. **Makeup:** Paul Stanhope, Jr. **Fortekster:** Norman Gorbaty. **Rollebesættelse:** Marvin Paige. **Medv:** Woody Allen (Victor/Fabrizio/Hofnarn/Spermatozo), John Carradine (Dr. Bernardo), Lou Jacobi (Sam), Louise Lasser (Gina), Anthony Quayle (Kongen), Tony Randall (Operatøren), Lynn Redgrave (Dronningen), Burt Reynolds (»Omstillingsbordet«), Gene Wilder (Dr. Ross), Jack Barry (Jack Barry), Erin Fleming (Pigen), Sidney Miller (George), Elaine Giftod (Mrs. Ross), Toni Holt (Toni Holt), Robert Q. Lewis (Robert Q. Lewis), Heather MacRae (Helen), Pamela Mason (Pamela Mason), Regis Philbin (Regis Philbin), Titos Vantis (Milos), Stanley Adams (Kunstig mave-operatør), Oscar Beregi (Kunstig hjerne-operatør), Alan Caillo (Hofnarns far), Dorf Clark (Sheriff), Geoffrey Holder (Trolldmand), Jay Robinson (Præsten), Ref Sanchez (Igor), Don Chuy (Fodboldspiller), Baruch Lumet (Rabbi Baume), Tom Mack (Fodboldspiller), Robert Walden (Spermatozo), H. E. West (Bernard Jaffe). **Længde:** 87 min.